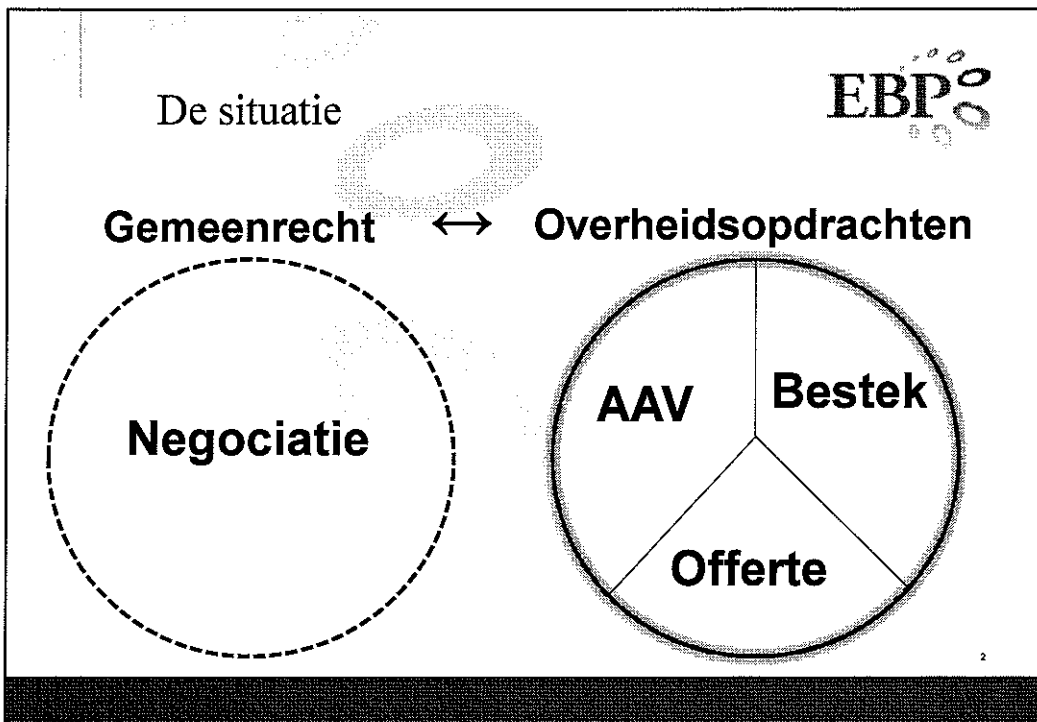

De nieuwe wetgeving overheidsopdrachten:
wat zijn de belangrijkste verschillen met het oude systeem van aanbesteding?

Bjorn Demeulenaere
EBP senior consultant

EBP

Het wettelijk kader

Toepasselijke wetgeving	Defensie en veiligheid (klassieke en speciale sectoren)	Klassieke sectoren	Speciale sectoren-publiek	Speciale sectoren-prive
Plaatsingsregels + uitvoeringsregels	Wet 13 08 11	Wet 15.06.06: overheidsopdrachten (zoals gewijzigd bij wetten van 05.08.11)		
Plaatsingsregels	KB 23 01 12	KB 15.07.11: Plaatsing overheidsopdrachten	KB 16 07 12	KB 18 06 96
Uitvoeringsregels	KB 14.01.2013: Algemene uitvoeringsregels			Gemeen recht
Rechtsbescherming	Wet 23.12.09: betreffende de motivering, informatie en rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten			

3

De basisprincipes

- Europese principes:
 - Non-discriminatie (andere EU-lidstaten)
 - Gelijkheid
 - Transparantie
 - Proportionaliteit
 - Mededinging
 - Belang van de overheid
 - Betaling na uitvoering
 - Patere legem quam ipse fecisti
- ⇒ **Optimalisatie van de mededinging**

4

Het toepassingsgebied

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

- 1° aanbestedende overheid
- 2° overheidsbedrijf
- 3° aanbestedende entiteit
- 4° aankoopcentrale of opdrachtcentrale
- 5° aannemer, leverancier of dienstverlener

5

Het toepassingsgebied

1° aanbestedende overheid

- a) de Staat;
- b) de territoriale lichamen;
- c) de publiekrechtelijke instellingen;
- d) zie volgende slide
- e) *de verenigingen bestaande uit een of meer aanbestedende overheden als bedoeld in 1°, a, b, c of d;*

5

Het toepassingsgebied

d) de rechtspersonen, welke ook hun vorm en aard mogen zijn, die op de datum van de beslissing om tot een opdracht over te gaan :

- opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van **algemeen belang** die niet van industriële of commerciële aard zijn, en
- **rechtspersoonlijkheid** hebben,
- en waarvan
 - ofwel de werkzaamheden in **hoofdzaak gefinancierd** worden door de overheden of instellingen vermeld in 1°, a, b of c;
 - ofwel het beheer onderworpen is aan het toezicht van die overheden of instellingen;
 - ofwel de leden van de directie, van de raad van bestuur of van de raad van toezicht voor meer dan de helft door die overheden of instellingen zijn aangewezen;

7

Het toepassingsgebied

4 ° aankoopcentrale of opdrachtcentrale

een aanbestedende overheid in de zin van 1° die

- leveringen of diensten verwerft die bestemd zijn voor aanbestedende overheden, overheidsbedrijven of aanbestedende entiteiten

of

- overheidsopdrachten gunt of raamovereenkomsten sluit met betrekking tot werken, leveringen of diensten die bestemd zijn voor aanbestedende overheden, overheidsbedrijven of aanbestedende entiteiten

8

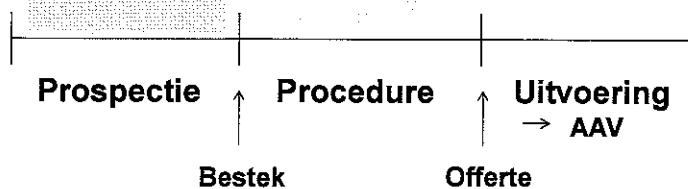
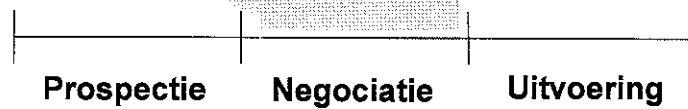
Het toepassingsgebied

5° aannemer, leverancier of dienstverlener

Elke natuurlijke of rechtspersoon, elke overheidsinstelling of elke combinatie van deze personen of overheidsinstellingen die respectievelijk de uitvoering van werken of van bouwwerken, leveringen of diensten op de markt aanbiedt.

Stappenplan overheidsopdracht

Stappenplan overheidsopdracht

- Behoeftebepaling
- Prospectie
- Begroting
- Intensieve marktverkenning
- Omschrijving opdracht
- Kwalificatie werk, levering of dienst
- Waardebepaling
- Keuze gunningswijze
- Opstellen bestek
 - Administratief gedeelte
 - Technisch gedeelte
 - Offerteformulier
 - Inventaris / Samenvattende opmeting

11

Stappenplan overheidsopdracht

- Publicatie of raadpleging ondernemingen
- Ontvangst offertes
- Onderzoek offertes
- Ontwerp gunningsbeslissing
- Informatie
- Motivatie
- Vastlegging
- Sluiting
- Uitvoering

revisiepartijen met de reden waarom zij niet

12

Belang van het bestek

= Contractuele bepalingen van de specifieke opdracht

= Bevat:

- Een administratief gedeelte
- Een technisch gedeelte
- Offerteformulier
- Samenvattende opmeting / Inventaris

+ Wetgeving + Offerte = Contract

Het belang van prospectie

- Drie vaststellingen:
 - Marktconsultatie heeft niet tot doel om concrete partners te selecteren
 - Deelname aan prospectie heeft geen invloed op verdere aanbestedingsprocedure
 - Marktconsultatie heeft niet tot doel de marktpartijen te belasten met enige studie of vooropdracht voor diensten (cfr. Voorstudie = overheidsopdracht Innovatief aanbesteden?)
- Drie gevolgen:
 - Consulteren van de markt via marktverkenning is **geen rechtshandeling**, wel een **eenzijdige feitelijke handeling** van de overheid
 - **Geen** toepassing van de **overheidsopdrachten reglementering**
 - **MAAR WÉL** basisbeginselen

Het belang van prospectie

Artikel 5 KB 15/07/2011 Plaatsing

De aanbestedende overheid mag vóór het aanvatten van een gunningsprocedure de markt verkennen met het oog op het opstellen van de documenten en specificaties van de opdracht, op voorwaarde dat die marktverkenning niet tot een verhindering of een vertekening van de mededinging leidt."

Het belang van prospectie

- Leidt voorkennis tot uitsluiting ?

Art. 64. § 1. De kandidaat of inschrijver wordt uitgesloten van de toegang tot de gunningsprocedure van de opdracht, indien hij belast werd met het onderzoek, de beproeving, de studie of de ontwikkeling van die opdracht indien hij door die prestaties een voordeel geniet dat de normale mededingingsvoorwaarden verhindert of vervaist.

Niettemin vraagt de aanbestedende overheid, alvorens zijn aanvraag tot deelneming of offerte om die reden uit te sluiten, aan de kandidaat of inschrijver per aangetekende brief om schriftelijk de afdoende verantwoording te bezorgen waarmee hij kan aantonen geen voordeel als bedoeld in het vorige lid te genieten. Dit voorschrift geldt niet wanneer die verantwoording bij de aanvraag tot deelneming of de offerte werd gevoegd.

Het belang van prospectie

- Leidt voorkennis tot uitsluiting ?

De verantwoording is enkel ontvankelijk indien ze aan de aanbestedende overheid wordt overgelegd binnen twaalf kalenderdagen te rekenen vanaf de dag die volgt op de verzending van de aangetekende brief of binnen de daarin eventueel bepaalde langere termijn.

De kandidaat of inschrijver in kwestie levert het bewijs van de verzending van de verantwoording

Het belang van prospectie

- Wat met verbonden ondernemingen?

§ 2. Wordt eveneens uitgesloten, de aanvraag tot deelneming of de offerte ingediend door een onderneming die verbonden is met een persoon die voordien werd belast met het onderzoek, de beproeving, de studie of de ontwikkeling van de opdracht, indien die onderneming, wegens die binding, door die prestaties een voordeel geniet dat de normale mededingingsvoorwaarden verhindert of vervalst.

In de zin van deze paragraaf verstaat men onder « verbonden onderneming », elke onderneming waarop een persoon bedoeld in het eerste lid rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed kan uitoefenen, of elke onderneming die een overheersende invloed kan uitoefenen op die persoon of die, zoals hij, onderworpen is aan de overheersende invloed van een andere onderneming omwille van eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde voorschriften.

Het belang van prospectie

- Wat met verbonden ondernemingen?

De overheersende invloed wordt vermoed wanneer een onderneming, rechtstreeks of onrechtstreeks, ten opzichte van een andere onderneming :

1° de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de onderneming bezit, of

2° beschikt over de meerderheid van de stemmen die verbonden zijn aan de door de onderneming uitgegeven aandelen, of

3° meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de onderneming kan aanwijzen.

Het belang van prospectie

- Onverenigbaarheid => absolute wrakingsplicht in hoofde van de ambtenaar!

Art. 8 - § 1 - Onverminderd de toepassing van andere verbodsbepalingen die voortvloeien uit een wet, een decreet, een ordonnantie, een reglement of statuut, is het elke ambtenaar, openbare gezagsdrager of ieder ander persoon die op welke wijze ook aan de aanbestedende overheid verbonden is, verboden, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen bij de plaatsing en de uitvoering van een overheidsopdracht zodra hij daardoor, persoonlijk of via een tussenpersoon, zou kunnen terechtkomen in een toestand van belangenvermenging met een kandidaat of inschrijver.

Het belang van prospectie

§ 2 – Deze belangenvermenging wordt alleszins vermoed te bestaan :

- 1° zodra de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1, bloed- of aanverwant is in de rechte lijn tot de derde graad en in de zijlijn tot de vierde graad of in geval van wettelijke samenwoning, met een van de kandidaten of inschijvers of met ieder ander natuurlijk persoon die voor rekening van een van hen een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent ;
- 2° indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1 zelf of via een tussenpersoon eigenaar, mede-eigenaar of werkend vennoot is van één van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen dan wel in rechte of in feite, zelf of via een tussenpersoon, een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent

De ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon die zich in een van deze toestanden bevindt, is verplicht zichzelf te wraken.

De gunningswijzes

- ~~1~~ ▪ Open aanbesteding
- ~~2~~ ① ▪ Open offerteaanvraag
- 2 ▪ Beperkte aanbesteding
- 1 ▪ Beperkte offerteaanvraag
 - Onderhandelingsprocedure met bekendmaking
 - Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking
 - Onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking
 - Concurrentiedialoog

Onderhandelen als uitzondering

- Opdracht gesloten met een aanvaarde factuur ≤ 8.500 Euro eBTW

- Goed te keuren uitgave < 85.000 euro eBTW
- Bijlage II, B-diensten, Bijlage II, A6 diensten van financiële instellingen en Bijlage II, A8 onderzoeks- en ontwikkelingswerk < 200.000 euro eBTW
- Art 26 - §1 wet 15.06.06: dwingende spoed,

- Het geraamde opdrachtbedrag voor werken < 600.000 euro eBTW
- Het geraamde opdrachtbedrag voor leveringen en diensten < 200.000 euro eBTW
- Bepaalde juridische diensten (vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere instanties van geschillenbeslechting)
- Art 26 - §2 wet 15.06.06: onmogelijk om technische specificaties van diensten voldoende nauwkeurig te kunnen vastleggen, ...

23

De raamovereenkomst

- *Artikels 3, 15° en 32 van de wet van 15 juni 2006*
- *Via aanbesteding, offerteaanvraag of onderhandelingsprocedure met of zonder bekendmaking*
- *Nu ook: stockopdracht, open meerjarige overeenkomst, raamcontract, opdracht tegen prijslijst*
- Overeenkomst tussen aanbestedende overheid en aannemer, leverancier of dienstverlener
- Voor een bepaalde periode (maximum vier jaar)
- Kan met één of meerdere deelnemers:
 - Met één deelnemers: opdrachten worden aan hem gegund via de erin gestelde voorwaarden
 - Met meerdere deelnemers: minimaal drie, voor zover aantal geselecteerde kandidaten en geschikte offertes voldoende groot is:
 - Ofwel door toepassing voorwaarden in raamovereenkomst, zonder mededinging
 - Ofwel opnieuw in mededinging stellen

24

De rechtsbescherming

→ Informatie en motivering

Gunning

Standstill

Sluiting

≥ EU-Drempel €
 + W > ½ EU-Drempel €
 + L/D > 20% EU-Drempel €

I + M + Standstill (15kd)
 + V/S (60d) + SV (5jaar)
 + OVV (6mnd) + AS (6 mnd)

85.000 € < < EU-Drempel €

I + M (+ Standstill)
 + V/S (60d) + SV (5jaar)

8.500 € < ≤ 85.000 €

I (+ M)
 + V/S (60d) + SV (5jaar)

≤ 8.500 €

25

Questions?

Bjorn Demeulenaere
Senior Consultant EBP
bjd@ebp.be

